

[Hans Hedtoft.]

løse en fælles hjælpeaktion fra FN for Tyrkiet, og i henhold til den allerede omtalte beslutning i FN sidste efterår ville Danmark som andre medlemmer blive opfordret til også militært at yde Tyrkiet støtte. Denne forpligtelse er alle demokratiske partier, efter hvad der hidtil er sagt, rede til at vedstå, men når man er det, hvorfor så den megen tale om mindre risiko, dersom man ikke var medlem af Atlantpagten?

Man forsøger ved hele den diskussion, der foregår om Atlantpagten, at mistænkeliggøre socialdemokratiets forsvars- og udenrigspolitik og udtrykker bekymringer over militærudgifterne og den fare, landets sociale standard derved kan komme i. Det er, hvad socialdemokratiet angår, i enhver henseende uberettiget. Vi er ikke blevet militaristiske, og vi bliver det aldrig. Vi ser ikke med glæde på de store militærudgifter, som alene er blevet nødvendige på grund af den truselspolitik, vi har været ude for. Ingen behøver at formane os. Vi kender vort ansvar, både overfor dette lands skatteydere og overfor den sociale standard her i landet. Når dette land i dag har den sociale standard, som det har, tør jeg uden overdrivelse sige, at socialdemokratiet har sin store andel deri. I fremtiden som i fortiden vil arbejdere og småkårsfolk her i landet ikke have nogen bedre vogter for deres sociale interesser end socialdemokratiet.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er muligt, at vi kan komme i en endnu skarpere konflikt med den siddende regering, end vi allerede er i dette øjeblik med hensyn til principperne for den økonomiske politik, for det er en af den nuværende regerings mange svagheder og alvorlige fejl, at dens økonomiske politik på længere sigt i sine konsekvenser kan komme til at betyde en udhuling indefra af det sociale demokrati, som vi ønsker at forsvare. Men det er ikke det kapitel, der står på dagsordenen i dag. Det, jeg har villet advare imod, er beskyldningerne for, at socialdemokratiet skal glemme dette lands sociale standard. Jeg frygter ikke den prøve, der bliver mellem os og dem, der fremsætter beskyldningerne.

Men hvordan ville det iøvrigt være gået med vore militærudgifter, hvis det skandinaviske forsvarsforbund, som vi alle var enige om var ønskeligt, var blevet realiseret. Det er da klart, at de tre skandinaviske lande i så fald måtte have stået skulder ved skulder og have delt ondt og godt med hinanden også i økonomisk henseende. Danmark

kunne ikke med nogen ret have ventet at slippe med lettere økonomiske byrder end Sverige og Norge. Vi går ud fra, at den nordiske solidaritet var så alvorlig ment, også fra Atlantpagtmodstandernes side, at der ikke kunne være blevet tale om noget dansk forsøg på at snyde sig fra fælles økonomiske forpligtelser. Det var simpelthen en forudsætning for et skandinavisk forsvarsforbund, at de 3 folk skulle have båret byrderne i fællesskab. Det vil sige, at Danmark og Norge burde have anspændt deres kræfter for snarest muligt at komme på forsvarsniveau med det neutrale Sverige. I dette øjeblik er Sveriges militærudgifter ca. 1 350 mill. kr. årlig, d. v. s. ca. 260 danske kr. årlig pr. indbygger. I Danmark vil udgifterne, efter de vedtagne forsvarslove, blive 600—700 mill. kr. årlig, d. v. s. 150—175 kr. pr. indbygger. Hvis vi skulle have været på det svenske niveau, ville det have betydet ca. 1 milliard, d. v. s. 1 000 mill. danske kr. årlig. Lad mig lige i en parentes minde om, at militærudgifterne i Sovjetunionen, såvidt tallene er tilgængelige, udgør ikke mindre end 835 kr. årlig pr. indbygger. Men når man altså ikke havde nogen betænkelighed ved de byrder, som et skandinavisk forsvarsforbund ville have lagt på det danske folk, har man ikke megen ret til at besvære sig over de udgifter, som vort medlemsskab i Atlantpagten har medført, og som endnu er langt fra det svenske niveau.

Det er klart, det vil jeg naturligvis ikke benægte, at den den frie verden påtvungne oprustning gør selve takten i det sociale reformarbejde i den frie verden langsommere; det må man se i øjnene, og det har jeg sagt før. Men det, jeg vil påstå, er, at Danmarks sociale standard ingenlunde er mere truet af vor tilslutning til Atlantpagten, end den ville have været, hvis vort ønske om et skandinavisk forsvarsforbund var blevet gennemført.

Rent sagligt står det lige så sløjt til med bekymringerne for, at Atlantpagtens økonomiske følger ikke kan bæres samtidig med, at Danmark lider under den internationale prisstigning og valutavanskelighederne. Forholdet er jo simpelthen det, at de to sidstnævnte faktorer ville have været nøjagtig de samme, dersom vi havde haft et nordisk forsvarsforbund. Meget af den argumentation, jeg har set anvendt på disse områder, forekommer mig derfor sagligt helt uholdbar.

Endelig må jeg tilføje, at Atlantpagtmodstanderne i deres blinde iver altid glemmer at anføre, at Danmark som medlem af Atlantpagten får alt det forsvarsmateriel, som le-